

gebiedsgericht beleid: voortgangsrapportage 1 augustus 2008

DROM / cel gebiedsgericht beleid

Inhoudsopgave

1. inleiding
2. uitbouw van drie vormen gebiedsgericht beleid
3. uitvoeren van projecten geïntegreerd gebiedsgericht beleid
  - 3.1. fortengordels rond Antwerpen
  - 3.2. kanaal Dessel – Turnhout - Schoten
  - 3.3. kempense meren
  - 3.4. glastuinbouw noorderkempen
4. onderzoek naar nieuwe projecten
  - 4.1. kolonies Merksplas en Wortel
5. overzicht tijdschema
6. organisatie cel gebiedsgericht beleid

1. inleiding

In deze eerste voortgangsrapportage wordt een overzicht gegeven van de stand van zaken en de planning op korte termijn (van september tot december 2008) voor de verdere uitbouw van het gebiedsgericht beleid.

Om het provinciaal gebiedsgericht beleid te sturen en te coördineren heeft het departement Ruimtelijke Ordening en Mobiliteit de cel Gebiedsgericht Beleid opgericht. Op 1 februari 2008 kwam Herman De Pauw in dienst als coördinator gebiedsgericht beleid.

2. uitbouwen van drie vormen van gebiedsgericht beleid

We onderscheiden drie vormen van gebiedsgericht beleid bij de provincie Antwerpen:

1. **regiowerking**: het volledige grondgebied van de provincie wordt opgedeeld in regio's (clusters van gemeenten). Dit gebeurt op basis van criteria die opgesteld worden vanuit de werking van één sector. Binnen de clusters wordt een structurele sectorwerking opgezet (bv. TPA-clusters, regio's gehandicaptenzorg, bosgroepen, sportregiowerking, samenwerkingsverbanden van openbare bibliotheken, enz.).
2. **sectoraal gebiedsgericht beleid**: binnen de provincie wordt één specifiek gebied afgebakend, waarbinnen één sector een bepaalde doelstelling wil realiseren (bv. regionale landschappen, Willebroek-Noord, enz.).
3. **geïntegreerd gebiedsgericht beleid**: binnen de provincie wordt een specifiek gebied afgebakend waarbinnen verschillende beleidsdomeinen diverse doelstellingen geïntegreerd willen realiseren.

stand van zaken

- De aanduiding van de verschillende gebieden is intern via intranet (geoloket gebiedsgericht beleid) beperkt beschikbaar. Deze gegevens worden momenteel geactualiseerd.

planning op korte termijn

- geoloket 'gebiedsgericht beleid' is via intranet intern beschikbaar voor de provinciale administratie.
- gesprekken met departements- en diensthouders o.a. voor verdere inventarisatie van gebiedsgericht werken binnen de provincie, verdere aandachtspunten, ...
- Onderzoeken van de mogelijkheden van een breder draagvlak (vlm, ...)
- Externe communicatie (website, vanuit vier projecten GGB)
- zoeken naar mogelijkheden van samenwerking met andere provincies rond gebiedsgericht beleid

3. uitvoeren van projecten geïntegreerd gebiedsgericht beleid

Bij geïntegreerd gebiedsgericht beleid worden door elk beleidsdomein de eigen doelstellingen verfijnd en gefocust op eenzelfde specifiek gebied. De provincie zet verschillende instrumenten in om dit beleid te realiseren.

Afspraken, coördinatie en afstemming tussen activiteiten van de verschillende beleidsdomeinen en de verschillende overheidsniveaus zijn noodzakelijk voor:

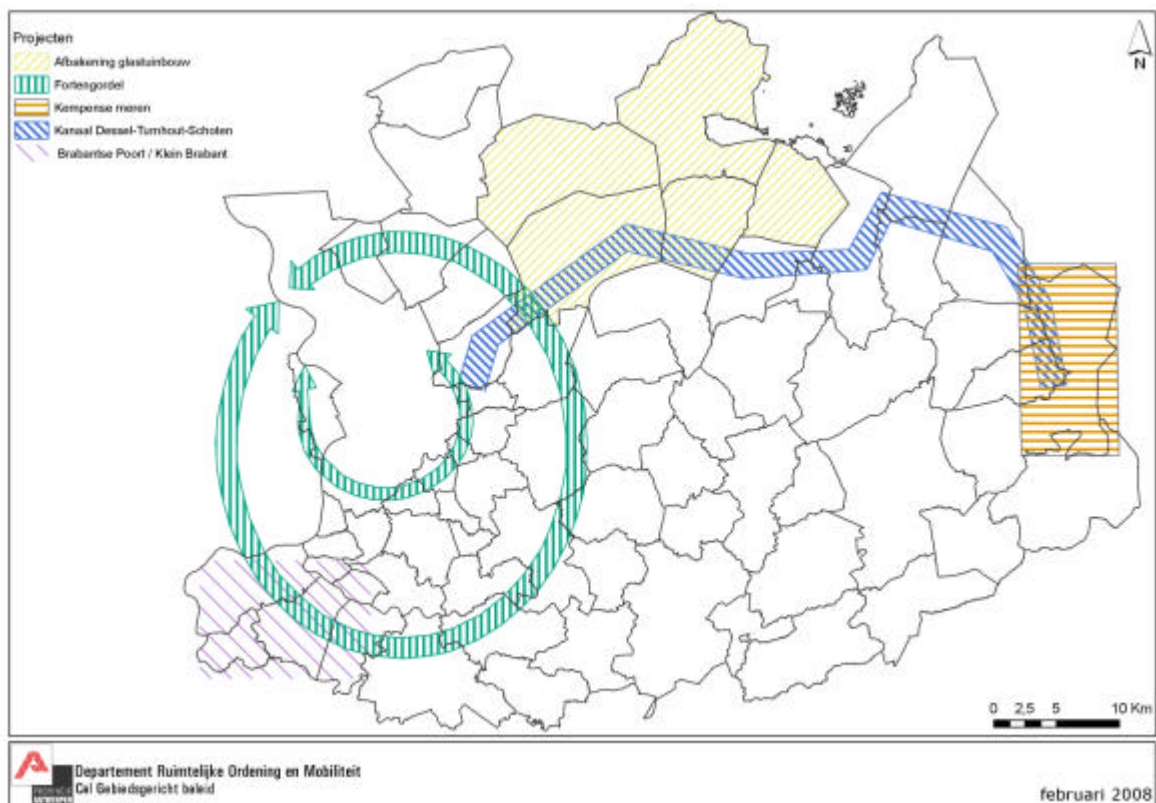
- het creëren van meerwaarden in een specifiek gebied;
- oplossen van bepaalde problemen.

Om deze samenwerking te realiseren wordt de methodiek van geïntegreerd gebiedsgericht beleid gevolgd.

Momenteel zijn er vier geïntegreerd gebiedsgerichte projecten verspreid over het grondgebied van de provincie Antwerpen:

- fortengordels rond Antwerpen
- kanaal Dessel – Turnhout – Schoten
- Kempense Meren
- glastuinbouw Noorderkempen

In deze nota wordt een algemeen overzicht gegeven over het doel van het project, de beoogde projectresultaten, de stand van zaken en de korte termijn planning. De concrete werking wordt per project afzonderlijk gerapporteerd.

3.1. fortengordels rond Antwerpen

doel van het project

- Het uitwerken van een visie voor de beide fortengordels. De bedoeling is om in een volgende fase concrete acties op het terrein te realiseren en erover te communiceren.

beoogde projectresultaten

- Een kaderplan met een uitvoeringsgericht actieprogramma voor de beide fortengordels
- Uitvoeren van strategische acties, bv.
  - 150 jaar Brialmont: colloquium, sportactiviteit;
  - uitbouw poort Ravenhof - fort van Stabroek;
  - uitbouw poort Vrieselhof - fort van Oelegem;
  - enz.

stand van zaken

- regelmatige bijeenkomsten van de provinciale werkgroep Fortengordels, met als doel het opmaken van een plan van aanpak en interne coördinatie.
- mogelijkheden vanuit de reguliere werking voor het uitwerken van het project :
  - kaderplan en structuurvisie voor de poort Vrieselhof – fort van Oelegem : dienst ruimtelijke planning
  - studiedag : dienst cultureel erfgoed
  - sportactiviteit : sportdienst
  - poort Stabroek : regionaal landschap
  - realisatie poort oelegem : provinciale groendomein, DIN
  - communicatie : communicatiedienst (ondersteunen)
  - onderzoek vleermuizen : PIH
- indienen bij de Vlaamse overheid van een dossier voor de erkenning en de subsidiëring van de fortengordels als strategisch project (beslissing deputatie 21.02.2008)

korte termijn planning

- het aanwerven van een projectcoördinator in kader van "de fortengordels als strategisch project"
- indienen van een subsidiedossier "forten en linies in grensbreed perspectief" in kader van interreg IV (streefdatum : december 2008). Er wordt een project voorbereid met als partners de provincies West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen, Zeeland, Noord-Brabant en de provincie Antwerpen. In dit project worden naast acties in het kader van de fortengordels en een aantal grensbrede acties voorgesteld. Deze grensbrede acties zijn bvb. een vermarktingsstudie, mobiele infokeet, gemeenschappelijk colloquim, educatieproject, ...
- opstarten van strategische acties zoals :
  - de poort Vrieselhof – fort van Oelegem : opstarten van de opdracht voor de opmaak van een structuurvisie (DRP)
  - poort Stabroek : opmaken van een structuurvisie (TPA), koppelen met tracéstudie fietsverbinding (dienst mobiliteit)
  - opstarten opmaak kaderplan voor de binnenste en de buitenste fortengordel (DRP)
  - voorbereiden acties in het kader van 150 jaar Brialmont : sportmanifestatie (sportdienst), colloquium (dienst cultureel erfgoed).

3.2. kanaal Dessel –Turnhout - Schoten

doel van het project

Volgens het Ruimtelijk structuurplan provincie Antwerpen (RSPA) is het kanaal Dessel – Turnhout – Schoten belangrijk voor de ruimtelijke ontwikkeling van de Antwerpse Noorderkempen. Het kanaal kent een verweving van economische, toeristisch-recreatieve, ecologische en woonfuncties. In het kaderplan 'Multifunctioneel ontwikkelingsperspectief en strategisch beleidsplan voor het kanaal Dessel – Turnhout – Schoten' werd een visie en een actieplan uitgewerkt voor de ontwikkeling van de verschillende functies langs het kanaal. Het doel is nu om te zorgen dat de acties die opgelijst staan in het strategisch plan ook uitgevoerd worden.

beoogde projectresultaten

De uitvoering van de voorgestelde maatregelen op het vlak van:

- economie en watertransport
- infrastructuur en mobiliteit
- wonen aan het water
- toerisme en recreatie
- open ruimte
- kanaaloverstijgende elementen

stand van zaken

- aanwerving van projectmanager (Brigitte Geerts, start van tewerkstelling op 1.09.2008)

korte termijn planning

- opzetten organisatiestructuur
- opmaken projectplan uitvoering van actieplan
- opmaken communicatieplan

3.3. kempense meren

doel van het project

Het doel van het project is om vanuit de invalshoek toerisme en recreatie een algemene visie uit te werken, rekening houdend met potenties en knelpunten rond natuur, bos, landschap, landbouw en ontginningen, voor het gebied Kempense Meren (regio Retie – Dessel – Mol – Balen).

beoogde projectresultaten

De beoogde resultaten zijn:

- een kaderplan met de problematiek en de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen van het gebied;
- een actieplan om tot concrete uitvoering op het terrein te komen.

Naast de algemene visievorming wordt er reeds gedetailleerder studiemateriaal gevraagd in twee deelstudies:

- de toeristische knooppunten Zilvermeer, Sunparks Kempense Meren en Keiheuvel;
- de zandwinningsputten.

stand van zaken

- gunning van de opdracht aan Arcadis

korte termijn planning

- opmaak van procesnota.
- uitwerken van stappenplan : inventarisatiefase en omgevingsanalyse en aanzet van visievorming met ondermeer workshops met de betrokkenen.

3.4. glastuinbouw Noorderkempen

doel van het project

De provincie Antwerpen wil haar toppositie in de glastuinbouw veilig stellen voor de toekomst. Deze sector heeft een belangrijke economische rol, maar is de laatste decennia sterk van karakter veranderd: bedrijven passen nieuwe technologieën toe, worden groter en vragen bijgevolg meer ruimte.

In het provinciaal ruimtelijk structuurplan zijn er in de gewenste agrarische structuur drie concentratiegebieden voor glastuinbouw aangeduid. Het gebied rond Sint-Katelijne-Waver behoort tot het Vlaamse niveau, de regio's rond Hoogstraten en Ranst zijn van provinciaal niveau.

Momenteel worden de toekomstige ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden van de glastuinbouw bekeken in de macrozone Hoogstraten. Hiertoe behoren de gemeenten Merksplas, Rijkevorsel, Hoogstraten, Wuustwezel, Brecht, Beerse en Malle.

De missie van het provinciebestuur, in de macrozone Hoogstraten is om te komen tot één of meerdere locaties voor een glastuinbouwbedrijventerrein waar middelgrote tot grootschalige glastuinbouwbedrijven zich kunnen vestigen. Daarbuiten moet er ruimte zijn voor de verspreide inplanting van kleine en middelgrote glastuinbouwbedrijven. Ook zones waarbinnen het niet meer wenselijk is om glastuinbouwbedrijven op te richten kunnen afgebakend worden. Mede door deze afbakeningen kan ook ruimte en zekerheid geboden worden aan de grondgebonden landbouw.

beoogde projectresultaten

De ontwikkelingsvisie uit de glastuinbouwstudie vormt het kader voor de verdere uitvoering. Deze ruimtelijke visie moet vertaald worden via een actieprogramma.

stand van zaken

Om dit complex gebiedsgericht project werd de volgende structuur uitgewerkt om tegen eind 2008 een haalbaar en uitvoerbaar projectplan uit te werken.

Voor de opvolging van het project wordt er een 'stuurgroep glastuinbouw macrozone Hoogstraten' onder co-voorzitterschap van de bevoegde gedeputeerden samengesteld. De stuurgroep heeft als taak het opmaken van een voorstel voor de aanpak van de ontwikkeling van de projectzone(s), de ruimtelijke aanpak en een communicatiestrategie.

- De stuurgroep is samengekomen op 7 mei 2008.

De projectgroep 'ontwikkeling' werkt onder leiding van de directeur van Veiling Hoogstraten een voorstel uit voor de ontwikkeling van de voorgestelde projectzones met

aandacht voor grondverwerving, toewijzing, beheer, ontwikkeling (publieke realisatie, PPS-constructie, ...), enz..

- Deze projectgroep is samengekomen op 9 juni 2008.
- Naar aanleiding van deze bijeenkomst zijn twee aparte werkgroepen opgericht, nl. werkgroep 'grond' en werkgroep 'infrastructuur'. Deze werkgroepen zijn samengekomen op 26 juni 2008 en staan onder leiding van de directeur van de veiling Hoogstraten.

Onder leiding van de cel Gebiedsgericht Beleid werkt de projectgroep 'ruimtelijke instrumentaria' een voorstel uit voor de aanpak van MER, mogelijkheden van verordening, RUP projectzone (welk overheidsniveau?), afstemmen van de vergunningen, enz..

- Deze projectgroep is samengekomen op 20 juni 2008.

De communicatiestrategie wordt uitgewerkt door de dienst Landbouw- en Plattelandsbeleid en behelst het voeren van de interne (tussen werkgroepen en stuurgroep) en de externe communicatie (naar betrokken partijen).

- De brochure "Ruimte voor glas ?" werd opgemaakt. Deze brochure vormt een leesbare samenvatting van de uitgevoerde studie "een gedifferentieerd ruimtelijk ontwikkelingsperspectief voor de glastuinbouw binnen de macrozone Hoogstraten". De brochure is bedoeld voor het informeren van alle betrokkenen.
- Op 3 juli 2008 werd er een informatiemoment georganiseerd door het stadsbestuur van Hoogstraten in samenwerking met Veiling en de provincie Antwerpen. Er waren een 100-tal aanwezigen. Tijdens dit informatiemoment werd de inhoud van de studie toegelicht aan de adviesraden van de betrokken gemeenten. Daarnaast werd ook de brochure "ruimte voor glas ?" voorgesteld.
- Om duidelijke interne communicatie mogelijk te maken wordt van elke vergadering een uitgebreid verslag opgemaakt door de Dienst Landbouw- en Plattelandsbeleid. Ter goedkeuring van het verslag wordt teruggekoppeld met alle leden van de vergadering

Korte termijn planning

- uitvoeren van een behoefteonderzoek/enquête (DLP)
- inhoudelijk uitwerken van een actieplan door de beide projectgroepen
- goedkeuring van een actieplan door de stuurgroep

4. onderzoek naar nieuwe projecten

4.1. kolonies Merksplas en Wortel

Onderzoeken van het opstarten van nieuwe projecten rond de kolonies van Merksplas en Wortel : er wordt in overleg met de vzw. Kempens Landschap onderzocht in hoeverre de kolonies een strategisch project zijn. Het voorstel is om een project uit te werken en in te dienen als een strategisch project in het kader van de uitvoering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen.

5. overzicht tijdschema

	2008		2009	
Fortengordels rond Antwerpen				
plan van aanpak		uitwerken		
projectcoördinator		aanwerven		
subsidiedossier interreg IV		indienen		
poort vrieselhof – fort van Oelegem		opstarten		
poort stabroek		opstarten		
Kanaal				
organisatiestructuur		opzetten	uitvoeren	
projectenplan (actieplan)		opmaken	uitvoeren	
communicatieplan		opmaken	uitvoeren	
Kempense Meren				
kaderplan en actieplan		opmaken	opmaken	afronden
visie zandwinning		opmaken	opmaken	
visie toeristische knooppunten		opmaken	opmaken	
Glastuinbouw noorderkempen				
actieplan		opmaken	uitvoeren	uitvoeren
Kolonies Merksplas en Wortel				
Strategisch project		onderzoek		

	Uitvoeren van besluit
	nog te beslissen

6. organisatie cel gebiedsgericht beleid

In de huidige periode werden de volgende activiteiten uitgevoerd :

- Ondersteunen van de uitvoering van de projecten
- Ondersteunen van gebiedsgericht beleid vanuit de sectoren (overleg welzijn, cultuur)
- Interne en externe communicatie (bezoek zuid-holland, toelichting departementsniveau, banner gebiedsgericht beleid op intranet, eerste contacten met andere provincies, ...)
- Extra financiële mogelijkheden : subsidiëring Vlaamse Gemeenschap, samenwerkingsverband met nv De Scheepvaart, ...

Korte termijn planning

- Administratieve organisatie van de cel gebiedsgericht beleid
- Kennis opbouwen (uitwerken van methodiek procesmanagement en projectmanagement)
- Voldoende financiële middelen voor de uitvoering van de projecten zoeken (interreg, ...), begroting 2010, ...
- ...